

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ лісового і садово-паркового господарства

Роман ВАСИЛИШИН

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри таксації лісу та лісового менеджменту

Протокол № 11 від «20» травня 2024 р.

Т.в.о. завідувача кафедри

Віктор МИРОНЮК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Лісове господарство»

Гарант ОП

Наталія ПУЗРІНА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

„ОСНОВИ ОБЛІКУ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ”

Галузь знань 20 – «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 205 – «Лісове господарство»

Освітня програма «Лісове господарство»

ННІ Лісового і садово-паркового господарства

Розробники: доц. Бала О.П., доц. Блищик В.І.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
"Основи облік у лісовому господарстві"**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	205 – «Лісове господарство»	
Освітня програма	Лісове господарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття освіти		
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Рік підготовки	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	13 год.	8 год.
Лабораторні заняття	26 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	-	-
Самостійна робота	81 год.	106 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	3 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни "Бухгалтерський облік у лісовому господарстві" є опанування студентами теоретичних основ організації бухгалтерського обліку з його особливостями в лісовій галузі, розкриття суті бухгалтерського обліку, його ролі та місця в системі господарського управління виробництвом.

В результаті вивчення дисципліни "Бухгалтерський облік у лісовому господарстві" студент повинен уміти:

- охарактеризувати предмет і метод та завдання бухгалтерського обліку;
- групувати господарські засоби за складом, розміщенням та джерелами їх формування;
- класифікувати бухгалтерські документи;
- користуватись планом рахунків бухгалтерського обліку;
- на підставі відомості інвентаризації коштів та джерел їх утворення відкривати балансові рахунки та скласти вступний баланс;
- відображати господарські операції на рахунках;
- скласти кореспонденцію рахунків за обліком господарських операцій та підводити підсумок за обліковий період;
- скласти заключний баланс.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен одержати такі практичні навички:

- знати методологію одержання та використання найбільш важливих показників господарської діяльності;
- розуміти суть бухгалтерського обліку;
- знати форми ведення та організації бухгалтерського обліку.

Навчальний процес передбачає проведення лекційних, практичних (у разі використання у навчальному процесу програмної оболонки Moodle практичні заняття доцільно організовувати у виді лабораторних занять) і самостійних занять.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

СК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

СК 7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.

програмні результати навчання:

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно -довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, метод та завдання бухгалтерського обліку

Загальна характеристика господарського обліку та його класифікація. Облікові вимірники. Предмет і метод бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Елементи методу бухгалтерського обліку та їх взаємозв'язок. Завдання бухгалтерського обліку, відповідно до вимог, які висуваються перед обліком у лісовому господарстві в умовах ринкових відносин. Класифікація засобів виробництва на підприємствах та джерел їх утворення, господарські процеси. Поняття про господарські операції.

Тема 2. Бухгалтерський баланс

Поняття про бухгалтерський баланс лісогосподарського підприємства, його структура, зміст та порядок складання. Актив і пасив балансу. Групування статей балансу. Господарські операції та їх вплив на статті активу й пасиву балансу.

Тема 3. Система рахунків та подвійний запис

План рахунків бухгалтерського обліку. Будова рахунків (дебет та кредит рахунків). Класифікація рахунків бухгалтерського обліку (синтетичні, аналітичні, субрахунки; активні, пасивні, активно-пасивні). Правило подвійного запису. Сутність подвійного запису та його контролююче значення. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські проводки, обороти рахунків та сальдо (залишки).

Тема 4. Документація, інвентаризація та форми організації бухгалтерського обліку

Первинні документи як основа бухгалтерського обліку. Класифікація документів. Основні вимоги до оформлення первинних документів. Способи виправлення помилок у бухгалтерських документах. Інвентаризація та її роль у бухгалтерському обліку. Види інвентаризації (часткова, повна, перманентна, планова, позапланова). Процедура проведення інвентаризації. Інвентаризація лісопродукції. Порядок заповнення інвентарного опису. Поняття про облікові реєстри. Види й форми облікових реєстрів. Форми ведення бухгалтерського обліку. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах лісової галузі.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Облік основних засобів та нематеріальних активів

Завдання обліку основних засобів на підприємстві. Поняття об'єкту основних засобів. Класифікація й оцінка основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів. Облік надходження й вибуття основних засобів. Поняття амортизації й зносу основних засобів, їх облік. Облік нематеріальних активів. Типові кореспонденції рахунків.

Тема 6. Облік виробничих запасів

Завдання бухгалтерського обліку виробничих запасів. Класифікація виробничих запасів. Документальне оформлення надходження та відпуску матеріалів. Облік виробничих запасів на складі та в бухгалтерії. Оцінка матеріальних цінностей. Номенклатура запасів. Синтетичний облік надходження та використання виробничих запасів, їх інвентаризація. Облік МШП (малоцінних та швидкозношуваних предметів).

Тема 7. Облік готової продукції та її реалізації

Основні задачі бухгалтерії з обліку готової продукції (лісопродукції). Оцінка та облік готової продукції на складі та в бухгалтерії. Облік реалізації готової продукції. Документація з обліку готової продукції. Облік відвантаженої продукції, виконаних робіт та наданих послуг. Використання готової продукції для власного виробництва та для господарських потреб. Кореспонденція рахунків з обліку готової продукції.

Тема 8. Облік коштів та розрахунків

Грошові кошти. Порядок відкриття розрахункових рахунків. Облік коштів на розрахункових рахунках. Готівкові та безготівкові розрахунки. Облік касових операцій у системі рахунків. Документальне оформлення касових операцій. Облік розрахунків із постачальниками, покупцями, підрядниками та замовниками. Облік розрахунків із бюджетом, за страхуванням та з різними дебіторами та кредиторами.

Тема 9. Облік доходів і фінансових результатів

Завдання обліку доходів і фінансових результатів. Класифікація доходів. Облік доходів. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування. Класифікація видів діяльності підприємства (звичайна, надзвичайна). Облік формування фінансових результатів діяльності, використання прибутку підприємства.

Тема 10. Облік витрат виробництва і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)

Класифікація та облік витрат за елементами. Групування витрат за статтями калькуляції. Облік витрат собівартості продукції. Кореспонденції рахунків з обліку витрат на виробництво.

Тема 11. Облік розрахунків з оплати праці

Основні завдання обліку праці та її оплати. Нарахування заробітної плати. Виплати, що включаються до розрахунку середньої заробітної плати. Поняття соціальної пільги. Документальне оформлення заробітної плати. Синтетичний та аналітичний облік заробітної плати.

Тема 12. Система оподаткування в Україні

Державні цільові фонди. Податкова система. Види податків та зборів (обов'язкових платежів). Законодавча база податкового обліку. Структура оподаткування лісогосподарського підприємства.

Тема 13. Аудит та аудиторська діяльність

Поняття про аудит та аудиторську діяльність. Законодавчі основи аудиту. Суть, зміст і завдання аудиторської діяльності. Види аудиту. Ліцензування та сертифікація аудиторської діяльності. Права, обов'язки та відповідальність аудиторів та аудиторських фірм. Відмінності між аудиторською перевіркою та документальною ревізією.

- повного та скороченого терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			лек.	практ.	с.р.		лек.	практ.	с.р.
Змістовий модуль 1. Теорія бухгалтерського обліку									
Предмет, метод та завдання бухгалтерського обліку. Бухгалтерський баланс	1-2	13	2	4	7	11	1		20
Система рахунків та подвійний запис	3-4	13	2	4	7	12	1	1	20
Документація, інвентаризація та форми організації бухгалтерського обліку	5-6	16	2	5	7	10	1	1	13
Разом за змістовим модулем 1		60	6	13	41	60	3	2	53
Змістовий модуль 2. Облік на підприємствах лісової галузі									
Облік основних засобів та нематеріальних активів	7	7	1	2	4	11,5	1	0,5	10
Облік виробничих запасів	8	7	1	2	4	11,5	1	0,5	10
Облік готової продукції та її реалізації. Облік коштів та розрахунків	9-10	12	2	3	6	12	1	1	10
Облік доходів і фінансових результатів. Облік витрат виробництва і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)	11-12	12	2	3	6	12	1	1	10
Облік розрахунків з оплати праці. Система оподаткування в Україні. Аудит та аудиторська діяльність	13	10	2	3	4	10	1	1	13
Разом за змістовим модулем 2		60	7	13	40	60	5	4	53
Усього годин		120	13	26	81	120	8	6	106

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Бухгалтерський баланс, його зміст та будова. Вплив господарських операцій на статті балансу	2
2.	Система рахунків бухгалтерського обліку та подвійний запис (на прикладі господарських операцій)	4
3.	Первинна документація лісогосподарського підприємства. Інвентаризація	6
4.	Облік готової продукції лісогосподарських підприємств	4
5.	Облік праці та її оплати. Розрахунково-платіжна відомість	6
6.	Модульний контроль	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Структура бухгалтерського балансу	20
2.	Бухгалтерські рахунки. План рахунків	19
3.	Оплата праці на лісогосподарських підприємствах	21
4.	Інвентаризація господарських засобів	21

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

9. Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

10. Рейтинг з дисципліни ($R_{\text{дис}}$) становить **100 балів**.

11. Оскільки, $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$,

12. де $R_{\text{нр}}$ – рейтинг з навчальної роботи,

13. $R_{\text{ат}}$ – рейтинг з атестації, та згідно рекомендованого співвідношення

14. $R_{\text{нр}}=70$ балів (розрахунковий),

15. $R_{\text{ат}}=30$ балів (розрахунковий).

16. Програмний обсяг матеріалу ділиться на 2 змістових модулі. За кожен модуль студент може набрати 100 балів відповідно таблиці орієнтовного розподілу балів, що присвоюються студентам.

17. Загальний рейтинг з навчальної роботи визначається наступним чином:

$$18. R_{\text{нр}} = \frac{K_1 \cdot R_{M1} + K_2 \cdot R_{M2}}{K_D} \cdot 0,7$$

19. де, K_1, K_2 – кількість кредитів, що припадають на кожен модуль;

20. R_{M1}, R_{M2} – рейтинги за Модулями 1 та 2 відповідно;

21. K_D – кількість кредитів по дисципліні.

22. Рейтинг з атестації $R_{\text{ат}} = R_{\text{зал}}$ (атестація з дисципліни). Реальний рейтинг з атестації $R_{\text{ат}}$ визначається кількістю балів, отриманих студентом на атестації.

23. Студенти, які протягом семестру набрали кількість балів, більше 60 мають право отримати залік „автоматично”.

24. Студенти, які протягом семестру набрали кількість балів, що менше 60 зобов'язані скласти залік.

25. Студенти, які протягом семестру набрали кількість балів, менше 42 не допускаються до заліку і зобов'язані підвищити його на додаткових заняттях.

26. Залік з дисципліни може бути виставлений лише тоді, коли студент виконав правильно та захистив робочий зошит з лабораторними роботами, виконав всі передбачені індивідуальні завдання та не має більше одного пропуску лабораторних занять.

27. Оцінювання студента відбувається згідно з вимог «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» від 26.04.2023 р. протокол № 10.

28.

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Незараховано

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=824>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бала О.П., Блищик В.І. Бухгалтерський облік у лісовому господарстві : конспект лекцій для студентів спеціальності 205 «Лісове господарство». К. : ЦК «Компринт», 2018. 148 с.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. №996-XIV (з наступними змінами і доповненнями).
3. Білоусько В.С., Беленкова М.І. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник / За ред. В.С. Білоруська. 2-ге вид. К.: Мета, 2002. 240 с.
4. Бутинць Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинць та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутинця. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП "Рута", 2009. 912 с. [Електронний ресурс] <http://dt-kt.net/books/book-13/>
5. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 507 с.
6. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський та фінансовий облік на підприємствах України. Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. 8-е вид., допов. й переробл. К.: А.С.К., 2005. 784 с.
7. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22 04.1993 р. № 3126-XII (з наступними змінами та доповненнями)
8. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Підруч. Для студ. вищ. навч. закл. / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась; За ред. В. Б. Захожая, М. Ф. Базася. К.: МАУП, 2005. 968 с.
9. Грабова Н.М., Кривонос Ю.Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках. Навчальний посібник. 3-є вид. К.: А.С.К., 2000. 504 с.
10. Кужельний М. В., Лінник В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. К.: КНЕУ, 2001. 334 с.
11. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2000. 578 с.
12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>